

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Občinski svet

Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka ♦ T: 04 511 23 00 ♦ F: 04 511 23 01 ♦ E: obcina@skofjaloka.si ♦ U: www.skofjaloka.si

Številka: 9000-0001/2014

Datum: 10. 10. 2016

OBČINA ŠKOFJA LOKA OBČINSKI SVET

ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI OBČINSKEGA SVETA
OBČINE ŠKOFJA LOKA

NASLOV: **PREDLOG SKLEPA O RAZGLASITVI OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA
OBMOČJE BREZ TRGOVINSKO – INVESTICIJSKIH SPORAZUMOV
TTIP, CETA in TiSA**

PREDLAGATELJA: Mag. Mirjam Jan-Blažič in Martin Trampuš – člana občinskega sveta

POROČEVALCA: Mag. Mirjam Jan-Blažič in Martin Trampuš – člana občinskega sveta

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Škofja Loka sprejme "Sklep o razglasitvi Občine Škofja Loka za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA IN TiSA" v predloženem besedilu.

mag. Mirjam Jan-Blažič - SD
člana občinskega sveta
Martin Trampuš – IDS in

PRILOGA:

- Predlog sklepa z obrazložitvijo

I. UVOD

Občinskemu svetu Občine Škofja Loka s tem gradivom predlagamo v obravnavo in sprejem sklep »Občinski svet Občine Škofja Loka je sprejel Sklep o razglasitvi Občine Škofja Loka za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.«

a) Pravni temelj za sprejem sklepa je:

- tretji odstavek 100. člena Statuta Občine Škofja Loka (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 3/16 – uradno prečiščeno besedilo in 35/16), po katerem sprejme Občinski svet Občine Škofja Loka sklep, kadar ne odloči z drugim aktom;
- osma alineja prvega odstavka in drugi odstavek 77. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Škofja Loka (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo), kjer je določeno, da Občinski svet Občine Škofja Loka v skladu z zakonom in statutom med drugim sprejema sklepe.

b) Razlogi za sprejem odločitve oz. cilj, zaradi katerega je sklep potreben:

Kaj so TTIP, CETA in TiSA?

Tajni trgovinsko – investicijski sporazumi med Evropsko unijo in ZDA (TTIP), EU in Kanado (CETA), ter večstranski sporazum o storitvah TiSA predstavljajo grožnjo demokraciji, delovnim mestom, suverenosti držav in lokalni samoupravi in pomeni tudi uničevanje socialne države. Prav tako bodo znižali ekološke, delavske, socialne in prehranske standarde.

Zakaj so škodljivi?

Sporazumi TTIP, CETA in TiSA se pripravljajo popolnoma ne transparentno brez spoštovanja minimalnih demokratičnih standardov. Študije so pokazale, da domnevne gospodarske rasti, ki naj bi jo sporazumi prinašali, ne bo, nekatere simulacije pa kažejo kar 600.000 izgubljenih delovnih mest širom Evrope. V primeru slovenskega gospodarstva bodo najmočnejše negativne učinke čutili v primarnem sektorju, na primer v kmetijstvu, ribištvu in rudarstvu, prav tako so občutljive panoge farmacevtska in avtomobilska industrija in pa predelava živil.

Ekonomist Jože P. Damijan je v svoji študiji ugotovil, da bi v Sloveniji sporazum imel negativne neto ekonomske učinke.

Posebej je treba omeniti arbitražni mehanizem s kratico ICS (oz. ISDS), ki predstavlja paralelni sodni sistem za korporacije, preko katerega lahko tožijo države zaradi domnevne poslovne škode.

To ne pomeni zgolj ogromnih sredstev, ki bodo obremenila proračune, pač pa tudi možnost ustrahovanja in preprečevanja sprejemanja zakonodaje, ki ščiti javni interes. Tako na primer tobačne multinacionalke tožijo države zaradi zdravstvenih opozoril na cigaretnih škatlicah, energetski giganti pa zaradi uveljavljanja določil okoljskih zakonodaj.

Tovrstni mehanizmi so sicer že vgrajeni v številne bilateralne sporazume in njihove negativne posledice so več kot očitne. Le kot primer: francosko podjetje Veolia, ki je imelo 15-letno pogodbo za odstranjevanje odpadkov v Aleksandriji, je zaradi izgube dobička tožilo državo Egipt, ker je le-ta na nacionalni ravni uskladila višino plač v zasebnem in javnem sektorju z inflacijo.

Sporazumi korporacijam omogočajo pisanje zakonodaje v ciljnih državah. Preko mehanizma regulativnega sodelovanja bosta predstavnikom velekapitala omogočena neposreden dostop in vpliv pri oblikovanju zakonodajnih predlogov, seveda takšnih ki bodo v njihovo korist.

Izjemno pomembno področje je tudi kmetijstvo. Poleg produktov, ki bodo preplavili evropske trge na škodo lokalne proizvodnje, je še posebej problematično, da so standardi v Severni

Ameriki drugačni. V nekaterih primerih, kot sta regulacija prehranskih dopolnil ali gensko spremenjenih organizmov, tudi bistveno nižji.

Kot primer naj navedem hormonske motilce (kemikalije, ki vplivajo na človeški hormonski sistem): predpisi EU za nadzor nad njimi določajo najvišjo stopnjo vsebnosti na ravni, ki bi onemogočila 40% izvoza hrane ZDA v Evropo. Več kot jasno je, zakaj si ZDA prizadeva za umik tega nadzora.

Še posebej je na udaru v Evropski uniji uveljavljeno previdnostno načelo, ki dovoljuje le trženje in prodajo proizvodov, pri katerih je vnaprej dokazano, da ne škodujejo ljudem in okolju. ZDA si namreč prizadevajo za uveljavitev načela tveganja, po katerem je dovoljeno tržiti in prodajati vse izdelke do trenutka, ko je dokazana njihova škodljivost.

Enormen bodo tudi ekološke posledice. Tako je npr. ameriška Agencija za zaščito okolja uspela vzpostaviti nadzor nad zgolj šestimi kemikalijami od 84 tisočih, ki so v komercialni rabi po letu 1976!

In medtem, ko v EU velja prepoved uporabe v kozmetiki za 1.200 snovi, v ZDA podobna prepoved velja za zgolj dvanajst snovi. Tak režim neposredno vpliva na izjemno stopnjo izpostavljenosti ljudi zdravstvenim tveganjem. Ameriška vlada v okviru pogajanj o TTIP spodkopava tudi direktorico EU o kakovosti goriv ter direktive EU o obnovljivi energiji. Tudi načrtovana poglavja o energiji in surovinah povečujejo odpor do TTIP, saj bi med drugim onemogočila doseganje ciljev o klimatskih spremembah, ki so bila dogovorjena v preteklem letu v Parizu.

Naslednje ključno področje sporazumov, še posebej sporazuma TiSA, je liberalizacija javnih storitev in javnega naročanja. V dokumentu Smernice za pogajanja o TTIP, ki ga je javnosti predstavil Svet EU, lahko preberemo: »Cilj sporazuma bo povečati dostop do trgov javnih naročil na vseh upravnih ravneh (državni, regionalni, lokalni)«.

Privatizacija in liberalizacija javnih storitev temeljita na t.i. negativnem seznamu. To pomeni, da bodo trgu prepuščene vse storitve, z izjemo tistih, ki bodo navedene. Hkrati sporazumi vsebujejo t.i. zagodno klavzulo, ki bo preprečila, da bi že liberalizirane javne storitve kasneje ponovno umaknili s trga. Vse to bo za občine prineslo izjemen pritisk na opravljanje svojih osnovnih funkcij.

Zaskrbljenost zaradi grožnje, ki jo TTIP predstavlja na področju zdravstva, se je pojavila celo znotraj same Evropske komisije. Vodja enote za zdravstvene sisteme pri Evropski komisiji, Bernie Merkel je že leta 2013 na Evropskem zdravstvenem forumu javno opozoril, naj ne gojimo nobenih iluzij o zviševanju standardov na področju zdravstvene oskrbe ali dobave zdravil: »Zapomniti si morate, da Amerika dobro deluje za tiste z denarjem, za tiste brez njega pač ne tako zelo«.

Škofja Loka bo posledice čutila na več področjih.

Prvi bodo posledice občutili lokalni kmetje, saj bo trg preplavljen s ceneno in (po evropskih kriterijih) zdravstveno sporno hrano, pridelano na velikih farmah v lasti multinacionalk.

Naslednji bo na udaru javni sektor. Oskrba z vodo je v omenjenih dokumentih (predvsem v TiSA) opredeljena kot tržna dejavnost in jo kot tako ne more opravljati lokalna skupnost.

Znižali se bodo okoljski standardi, dvignile se bodo največje dovoljene emisije, mnogo močno toksičnih ali rakotvornih kemikalij pa bo spet dovoljenih, ali pa bodo uvrščene med manj tvegane.

Vse to bo povečalo emisije in onesnaženost ter povečalo obolevnost občanov.

Ko bodo uveljavljena pravila o liberalizaciji zdravstva, bo trenutno delujoč sistem javnega zdravstva podvržen privatizaciji, posledice pa bodo čutili vsi razen najpremožnejših. Zdravstveni dom kot center javnega zdravstva v občini bo stvar preteklosti.

Kaj pomeni zgornji sklep?

Podobne sklepe so sprejele že številne občine in regije, kot so Hanover ali Frankfurska regija v Nemčiji, Toskana, Lombardija in še tri druge regije v Italiji, večina departmajev Francije s celotno Korziko in mnogo drugih.

Območja brez sporazumov so tudi poznana mesta, kot so Barcelona, Birmingham, Bruselj, Dunaj, Grenoble, Koln, Madrid, Neapelj, Sevilla, Trst, Valencia in tako naprej. Avstrija ima takih območji preko 350, v naši neposredni bližini denimo Celovec, Labot, Lipnica, Gradec, v Sloveniji pa že Celje in Maribor. Na območjih brez TTIP tako živi že več kot 75 milijonov prebivalcev Evrope.

Sprejem zgornjega sklepa, da se Škofja Loka razglasa za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA seveda ne pomeni nobene pravne zaveze, tega se predlagatelj dobro zaveda. V tem trenutku vendar ni znano niti, ali bodo posamezne države v parlamente omenjene sporazume sploh prejele v ratifikacijo. Za CETO je denimo na mizi ideja, da bi parlamenti potrjevali sporazum post festum, ki bo že veljal.

Pomeni pa ta sklep priključitev k vseevropskemu gibanju, ki ga skrbi za prihodnost čiste, zelene in humane Evrope. Pridružimo se več kot 2000 evropskim lokalnim skupnostim, ki bodo kot široka fronta lahko uveljavile interese lokalnega kmetijstva, gospodarstva in prebivalstva.

c) Finančne posledice sklepa

Sprejem obravnavanega sklepa ne prinaša dodatnega finančnega bremena za občinski proračun.

II. PREDLOG SKLEPA

Na podlagi tretjega odstavka 100. člena Statuta Občine Škofja Loka (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 3/16 – uradno prečiščeno besedilo in 35/16) ter 8. alineje prvega odstavka in drugega odstavka 77. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Škofja Loka (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo) predlagam Občinskemu svetu Občine Škofja Loka, da gradivo obravnava in sprejme naslednji:

SKLEP

Občinski svet Občine Škofja Loka sprejme "Sklep o razglasitvi Občine Škofja Loka za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA" v predloženem besedilu.

mag. Mirjam Jan-Blažič in Martin Trampus
Člana občinskega sveta

Na podlagi tretjega odstavka 100. člena Statuta Občine Škofja Loka (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 3/16 – uradno prečiščeno besedilo in 35/16) ter 8. alineje prvega odstavka in drugega odstavka 77. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Škofja Loka (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo) je Občinski svet Občine Škofja Loka na svojiseji, dnesprejel naslednji

S K L E P

o razglasitvi Občine Škofja Loka za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA

1. Občina Škofja Loka ugotavlja, da so trgovinsko – investicijski sporazumi TTIP, CETA in TiSA škodljivi za socialne, delavske, ekološke in prehranske standarde ter razglša Občino Škofja Loka za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.
2. Občina Škofja Loka bo aktivno nasprotovala sprejetju trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA preko sredstev javnega obveščanja in preko pravnih sredstev, ki jih ima na voljo.

Številka:

Škofja Loka, dne

Občina Škofja Loka
mag. Miha JEŠE
Župan